

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: **M. B.**

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem 225 08 Praha 2, Křížova 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 6. 2020, o invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 14. 4. 2020 č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod. Žalobkyně

namítala nesprávné posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem. Namítala, že posudkový lékař nezhodnotil její celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem ke kombinaci zdravotního postižení. Uvedla, že vlivem masivní farmakoterapie je často nesoustředěná, unavená. Na druhou stranu bez těchto léků není schopna se zapojit do pracovního procesu. Její zdravotní stav se zhoršil. Uvedla, že v mezidobí absolvovala vyšetření u obvodního lékaře, na neurologii, u očního lékaře a u rehabilitačního lékaře. V důsledku zhoršujících se zdravotních potíží byla hospitalizována na interně v nemocnici v Krnově.

2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby.

3. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 4. 2020 č. j. X byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona o důchodovém pojištění. Podle posudku OSSZ Bruntál ze dne 19. 3. 2020 žalobkyně není invalidní, z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %. Posuzující lékařka stanovila jako hlavní příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu psychické potíže – úzkostně depresivní poruchu a syndrom závislosti na alkoholu, kompenzovanou při léčbě antabusem při zavedené terapii dlouhodobě stabilizované, bez psychotických projevů. Onemocnění hodnotila jako lehké postižení. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položka 5b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Vzhledem ke komplikujícím onemocněním a profesi zvýšila základní míru poklesu pracovní schopnosti o 10 % na celkových 30 %.
4. Proti uvedenému rozhodnutí ČSSZ ze dne 14. 4. 2020 podala žalobkyně námitky, o nichž žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím ze dne 15. 6. 2020 č. j. X tak, že námitky zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku o invaliditě ze dne 9. 6. 2020 vypracovaného lékařem LPS ČSSZ, v jehož posudkovém závěru se uvádí, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je úzkostně depresivní porucha sekundární, s mírnými afektivními dekompenzacemi při léčbě, funkční postižení je lehké. Žalobkyně je schopna pracovního zařazení s vyloučením těžké fyzické práce, práce na rizikových pracovištích, v nočních směnách, v prašném prostředí. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 5b přílohy k vyhlášce č. 359/2009, pro které stanovil lékař LPS ČSSZ z rozmezí 15 – 20 % míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 20 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu (pro průduškové astma pod kontrolou, lehkou polyneuropatii dolních končetin) zvýšil tuto hodnotu podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 % na celkových 30 %.
5. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 22. 10. 2020, který si zdejší soud vyžádal v tomto soudním řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k datu 15. 6. 2020, žalobkyně nebyla invalidní. U žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla alkoholová závislost s abstinencí, s lehkou depresí. Posudková komise hodnotila shodně shodně s lékařem OSSZ a ČSSZ rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dle kapitoly V, položky 5b, neboť se jedná o lehkou psychosomatickou poruchu.

Z rozmezí 15 – 20 % poklesu pracovní schopnosti hodnotila horní hranici z uvedeného rozpětí 20 % s přihlédnutím k ostatním zdravotním postižením. O středně těžké funkční postižení se nejedná. Úplavice cukrová je při léčbě dobře kompenzovaná, toxometabolická polyneuropatie je lehkého stupně. Žalobkyně nebyla schopna práce fyzicky náročné, ve směnných provozech, trvale ve stoji a chůzi, s nutností zvedat a tlačít těžká břemena. Byla schopná práce s výše uvedenými omezeními, v nezkráceném pracovním úvazku, vsedě a s přecházením, v tepelně stabilizovaném terénu. Byla schopná práce jako dělnice bez kvalifikace, byla schopna rekvalifikace zaučením. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů. K žalobním námitkám posudková komise uvedla, že zdravotní stav žalobkyně se naopak zlepšil, žalobkyně abstínuje od alkoholu, při abstinenci se významně snížily jaterní testy, po stránce duševní je stav kompenzovaný. Polyneuropatie dolních končetin je lehkého stupně a omezuje pro práci s přetěžováním dolních končetin a v chladu.

6. Žalobkyně následně u soudního jednání přednesla své výhrady k závěrům posudku PK MPSV ČR v Ostravě. Uvedla, že se zhoršují její psychické problémy. Není schopna unést byť sebemenší psychickou zátěž. Když je i pod sebemenším tlakem, silně ji rozbolí hlava, a to tak, že má obavy, že ji postihne mozková příhoda.
7. S ohledem na námitky žalobkyně a v souladu s jejím návrhem si soud vyžádal srovnávací posudek u PK MPSV ČR v Brně.
8. V posudkovém hodnocení srovnávacího posudku PK MPSV ČR v Brně ze dne 3. 3. 2021 se uvádí, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k datu 15. 6. 2020, byla úzkostně depresivní porucha lehkého stupně. U žalobkyně byl prokázán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který byl podmíněn kombinací zdravotních potíží zejména úzkostně depresivní poruchou, která je již dlouhodobě zvládána v ambulantní léčbě, projevovala se zvýšenou únavností a neuroticismem, sklonem k úzkostně depresivním rozladám, nenarušovala však podstatným způsobem schopnost orientace a komunikace, ani její schopnost sociálního fungování. Dle psychiatrických lékařských nálezů byly symptomy onemocnění lehkého stupně. S ohledem na tyto skutečnosti lze hodnotit toto onemocnění jako lehké postižení, bez závažného narušení úrovně sociálního fungování žalobkyně a bez nutnosti dlouhodobého nebo trvalého poskytování ústavní péče. Žalobkyně absolvovala v roce 2019 protialkoholní léčbu. Při abstinování pak dle provedených laboratorních vyšetření došlo k úpravě hodnoty jaterních enzymů i krevního obrazu. Tato vyšetření z prosince 2019 a května 2020 již prakticky byla normalizována. Stran hepatopatie a anémie se tedy nejednalo o závažný nález, neboť jaterní funkce i krevní obraz byly prakticky normalizovány. Provedené vyšetření u žalobkyně nepotvrdilo závažný stupeň polyneuropatie dolních končetin. Cukrovka byla dobře kompenzována, funkčně závažné komplikace diabetu prokázány nebyly. Přítomná polyneuropatie byla důsledkem dlouholetého abusu alkoholu. Stran dalších zjištěných onemocnění se jednalo o stavy posudkově málo významné. Chronická bronchitida u dlouholeté a silné kuřáčky, bez průkazu trvalé nebo dlouhodobé závažné ventilační poruchy, trombosa mezenterální žíly s částečnou rekanalizací, chronický a stabilizovaný stav, bez dalších významných funkčních následků. Oční vada byla dobře upravena brýlovou korekcí. PK MPSV Brno hodnotila dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav na pracovní schopnost žalobkyně shodně s lékaři OSSZ i lékařem námitkového řízení i PK MSPV Ostrava. Posudkově nejvýznamnějším onemocněním byla shledána úzkostně depresivní porucha lehkého stupně. S ohledem na

přítomnost dalších zdravotních potíží, které však rovněž byly lehkého stupně a s ohledem na absenci profesní kvalifikaci žalobkyně shledala PK MPSV v Brně ve shodě s lékařem OSSZ a lékařem námitkového řízení a na rozdíl od PK MPSV Ostrava podklad pro navýšení základní sazby, tj. kapitoly V, položka 5b 20 % (15 – 20 %), o 10 % z kvalifikačních důvodů na celkových 30 %. Stav by bylo možné hodnotit i z pohledu cukrovky II. typu s dobrou kompenzací, s minimálním metabolickým kolísáním a žádnými nebo minimálními komplikacemi. Stav posudkově na pomezí minimálního funkčního postižení stran diabetu a lehkého funkčního postižení. S ohledem na další přítomné nemoci by byla zvolena funkčně vyšší položka, tedy lehké funkční postižení, při zvolení vyšší položky však její dolní procentuální hranice 15 % (kapitola IV, položka 2b – 15 – 25 %) a při zohlednění absence profesní kvalifikace pak konečné hodnocení horní procentuální hranicí 25 %. S ohledem na skutečnost, že pro posuzovanou je posudkově výhodnější hodnocení úzkostně depresivní poruchy jako dominujícího postižení, zůstala PK MPSV v Brně u tohoto hodnocení. Posudková komise uzavřela, že k datu vydání napadeného rozhodnutí šlo u žalobkyně o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla úzkostně depresivní porucha funkčně lehkého stupně. Pokles pracovní schopnosti hodnotila dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dle kapitoly V, položka 5b ve výši 20 %. S ohledem na ostatní zdravotní postižení a profesní kvalifikaci žalobkyně posudková komise tuto hodnotu zvýšila o 10 % dle § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 399/2009 Sb., v platném znění. Celkový pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil k datu vydání napadeného rozhodnutí celkem 30 %. Nejedná se o invaliditu.

9. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného postižení zdravotního stavu pod příslušnou položku vyhlášky pro posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu podle vyhlášky o posuzování invalidity. Je rovněž třeba zmínit, že pokles pracovní schopnosti se posuzuje vzhledem k profesi (viz rozsudek NSS č. j. 5 Ads 37/2003 – 92).
10. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
11. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003 – 54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
12. Krajský soud při hodnocení posudků posudkových komisí dospěl k závěru, že zejména srovnávací posudek PK MPSV v Brně je úplný a přesvědčivý. Posudková komise přesvědčivě vysvětlila, jaké zdravotní postižení žalobkyně je rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, včetně jeho hodnocení v rámci kategorizace dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Současně komise vysvětlila, jak byly při

posuzování invalidity žalobkyně zohledněny její další zdravotní potíže a profesní zařazení. Ostatně ani posudek PK MPSV ČR v Ostravě žalobkyni rovněž neoznačil za invalidní. Oba posudky zcela shodně za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označují úzkostně depresivní poruchu funkčně lehkého stupně dle kapitoly V, položka 5b s mírou poklesu pracovní schopnosti (z rozpětí 15 – 20 %) ve výši 20 %. S ohledem na ostatní zdravotní postižení a profesní kvalifikaci posudková komise MPSV v Brně zvýšila tuto procentní míru poklesu pracovní schopnosti dle § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o 10 % a to ve shodě s lékařem OSSZ v Bruntále a LPS ČSSZ. Celkový pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k datu 15. 6. 2020, ve výši 30 %, což neodpovídá invaliditě v žádném stupni k datu vydání napadeného rozhodnutí podle § 39 zákona o důchodovém pojištění. Podle tohoto zákonného ustanovení je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

13. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud respektoval ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovanou.
14. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 27. 4. 2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

[Zadejte text.]